

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1922.

V Ljubljani, dne 5. oktobra 1922.

Štev. 7.

47.

Evharistični shod za duhovnike.

Dne 6. junija je bil v Ljubljani evharistični shod za duhovnike. Začel se je ob 10. uri in je trajal do 1. ure. Udeležilo se ga je nad 100 duhovnikov. V začetku je zborovalce pozdravil stolni kanonik Stroj kot vodja bratovščine duhovnikov častilcev s sledečim nagovorom:

»Prečastiti gospodje! Besede Zveličarjeve: Ego omnia traham ad meipsum (Jan. 12, 32) so se uresničevale v vseh stoletjih. Saj vemo, da je na tisoče in tisoče mučencev, ki so se najpopolneje združili s Kristusom. Na tisoče in tisoče jih je bilo, ki so šli v puščavo, da so ondi živeli Zveličarju. Na tisoče in tisoče jih je šlo oznanjevat sv. vero v daljne kraje, da bi ondi pridobili druge, da bi se vsi združili z Zveličarjem. Ali najbolj pa se spolnjujejo te besede prav v sedanjem stoletju. Odkar je izšla Leona XIII. okrožnica o sv. Rešnjem Telesu »Mirae caritatis«, od tistega časa slavi Zveličar posebno zmagoslavje v sv. Rešnjem Telesu. Kajti tej okrožnici so potem sledile druge, najprej okrožnica Pija X. z dne 20. decembra 1905 o pogostem in vsakdanjem sv. obhajilu. In naenkrat so nastale v sv. cerkvi razmere, srečne in vesele, kakor v prvih časih krščanstva, da so vsi verniki, ki so hoteli, mogli večkrat prejemati sv. obhajilo. Sledila je okrožnica, ki določa starost za prvo sv. obhajilo in je prevelike važnosti. Kajti v zgodnjem obhajilu imamo pripomoček, da mladino, ki je izpostavljena velikim nevarnostim, ohranimo v nedolžnosti. Izšel je potem drug odlok, ki določa, da morejo tudi bolniki, čeprav niso tešči, enkrat ali dvakrat na teden prejeti sv. obhajilo. Potem je prišla odredba Benedikta XV. o treh sv. mašah na vernih duš dan, da tudi našim rajnim zasiže evharistično solnce. Božja previdnost je hotela, da se sedaj vrše veličastni evharistični shodi, kakor zadnja leta v Madridu, na Dunaju in v Lurdu. In čudovito je to: medtem ko je vojna storila toliko hudega in toliko dobrega zatrla, ni mogla zatreti misli o češčenju sv. Rešnjega Telesa na javnih shodih. Pravkar se je izvršil v Rimu tak evharistični shod, o katerem je predsednik izjavil, da

prekaša vse druge. Na tem shodu se je sklenilo, naj se vrše shodi po posameznih škofijah in deželah. Nekaj takega, posebno za duhovnike, imamo danes tukaj za duhovnike ljubljanske škofije.

Kakšen namen naj ima naš današnji sestanek? Predvsem ta, da bi se še bolj poživila bratovščina duhovnikov častilcev sv. Rešnjega Telesa, ki se zavežejo, da bodo vsak teden eno uro molili, oziroma opravili premišljevalno molitev pred sv. Rešnjim Telesom. Ima pa tudi namen, da bi tudi drugi gospodje, ki do sedaj še niso bili člani, to bratovščino spoznali in postali člani. Dalje ima namen, da bi se vsi v evharistični pobožnosti bolj poživili, da bi nekaj žarkov evharističnega solnca vsem nam prisijalo.

Za kaj moramo posebno skrbeti? Kakor se bo razvidelo iz govorov, ki jih bomo danes slišali, nam je potrebno, da sami duhovniki vedno bolj napredujemo v duhovnem življenju. Za to pa nimamo boljšega pripomočka kakor v sv. evharistiji. Saj piše sv. Tomaž Akvinski: »Caritas autem est, quae unit nos Deo, qui est ultimus finis humanae mentis. Et ideo secundum caritatem attenditur perfectio christianae vitae.« (Sum. 2. 2. q. 184. a. 1.) To je naš namen, da se združujemo z Bogom. Pripomoček za to je ljubezen. Kje bomo dobili to drugje, kakor pa v morju ljubezni, v sv. Rešnjem Telesu. Tukaj so združeni vsi pripomočki duhovnega življenja. Zato blagor duhovniku, ki jih išče v sv. Rešnjem Telesu! Vemo pa, da se takrat, ko so vse razmere ugodne, lahko služi Bogu. Kaj pa takrat, ko pridejo boji, težave, trpljenje? Bolj kakor sičar moramo tudi mi duhovniki prav takrat od Zveličarja dobivati pripomočkov, da bomo z njim vedno združeni. In če je bila ta bratovščina za kateri čas važna, je za sedanja čas največje važnosti. Nikjer se duhovnik ne bo tako naučil trpeti in delovati kakor pri evharističnem Zveličarju. Nikjer drugod ne bo mogel nabirati cvetk svetega življenja kakor tukaj, ko bo klečal pred svojim Zveličarjem. Nikjer drugod ne bo mogel dobiti tolažbe. Pri Zveličarju se bomo učili trpljenja,

saj nam govori: »Jaz sem dal svoje življenje za vas, tudi vi morate biti pripravljeni dati vse.« Tukaj nam je jasna zapoved: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Potem bomo delovali v korist bližnjega in nobenega trpljenja se ne bomo bali za Zveličarja. To je namen tega shoda. Želim le to, da bi v svetem mesecu Zveličarjeve ljubezni tudi nas navdal žarek one ljubezni do Kristusa, ki vse pretrpi, ki je pripravljena iz ljubezni do njega vse storiti.«

Po govoru sklicatelja evharističnega shoda za duhovnike je v imenu gospoda knezoškofa pozdravil zborovalce gosp. generalni vikar prelat Andrej Kalan in je prebral sledeče pismo Presvetlega, ki ga je pisal prejšnji dan:

»Ker moram še danes odpotovati v Beograd, se evharističnega shoda za duhovnike ne morem osebno udeležiti.

Prosim, da vse navzoče gospode prav pristrčno pozdravite v mojem imenu.

V nas vseh naj še bolj vzplamti goreča ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu. Ta ljubezen naj gospodom podeli onega nečebičnega poguma, ki ga potrebujemo za verske boje in vsa trpljenja prihodnjih časov. Zadoščujmo Gospodu za premnoge razžalitve, ki jih trpi, mirno trpi v zakramentu ljubezni od strani odpadnikov, od strani hladnih vernikov, posebno tudi od strani oseb njemu posvečenih. O Cor Jesu eucharisticum, miserere nobis!

Pozdrav in blagoslov vsem!

Po prečitaniu teh bodrilnih besed je bil izvoljen za predsednika zborovanja prelat dr. J. Lesar, za zapisnikarja profesor Jernej Pavlin.

Prvi referat je imel univ. docent dr. Ivan Fabijan. Govoril je o sv. evharistiji kot viru mističnega edinstva.

Po predavanju poudari kanonik Stroj dve stvari, namreč: 1. Bodimo vsi v živi zvezi s Kristusom. 2. Mi smo v bratovščini duhovnikov častilcev in se moramo vedno zavedati dolžnosti, ki jih imamo do sobratov, da zanje molimo pri vsaki molitveni uri. Kolika tolažba za nas, ko vemo, da več duhovnih sobratov kleči pred sv. evharistijo in moli tudi za nas.

Nato nastopi dr. Gnidovec C. M. in govori: Sv. Evharistija in češčenje sv. Duha. K debati se oglasi p. Pristov S. J.: Slišali smo, da je sv. evharistija središče edinstva med verniki med seboj in pa s Kristusom. Da se to praktično izvede, se je ustanovila na Dunaju mednarodna zveza katoličanov »Der eucharistische Völkerbund«. Namen je sledeči: da pospešuje edinstvo vseh kristjanov, najprej duhovnikov, potem vseh vernikov, dalje naj zedini ločene kristjane v katoliški cerkvi, tiste pa, ki še niso v cerkvi, naj pridruži cerkvi. Torej ima trojni namen. Glavno sredstvo za dosego tega namena je sv. maša in sv. obhajilo. Drugo sredstvo pa je molitev, samozatajevanje in delovanje z besedo,

pismom in dejansko. Na Dunaju izhaja list »Der eucharistische Völkerbund« kot družbeno glasilo. Člani so trojne vrste: eni se zavežejo, da bodo vsaj enkrat na teden darovali sv. mašo ali sv. obhajilo v ta namen, drugi enkrat na mesec, tretji pa trikrat na leto. Duhovniki naj opravijo vsaj enkrat na leto sv. mašo ad tollendum schisma. Duhovniki in verniki darujejo vsak dan vse sv. maše in obhajila, ki se vrše po vsem svetu, v ta namen. V družbo se lahko sprejme pri vodstvu ali pri pospeševalcih. Glavni praznik so binkošti. V Jugoslaviji te družbe še ni. Pač pa imajo jezuiti pri sv. Jožefu zase to zvezo, odobreno od škofijskega ordinariata v Ljubljani.

Prof. Hutter pripomni, da je sam član te zveze in da rad čita njeno glasilo, ki je porabno tudi za pridige. Dalje opozori, naj bi se molitev Pija X. za milost pogostega sv. obhajila molila včasih skupno po pridigi namesto treh božjih čednosti. S tako molitvijo bi se marsikaj izprosilo, saj pravi Zveličar: »Prositi in boste prejeli.«

Kanonik-dekan Lavrenčič je imel tretji referat: Sv. evharistija in posvetitev družinskega življenja. K vsestransko dovršenemu referatu so zborovalci dostavili nekatere želje. Kanonik Stroj pripomni: 1. Dolžnost nas vseh je skrbeti, da bi se bratovščina krščanskih družin povsod gojila; velikega pomena je, da družine opravljajo skupno večerno molitev. 2. Posvetitev družine sv. Srcu naj bi se res povsod izvršila. Zahteva se takrat sv. obhajilo vseh članov družine. Tudi v marsikateri verskem življenju odtujeni družini se na ta način tudi oče odloči za sv. obhajilo.

P. rektor Kopatin: Želeti bi bilo, da bi gospodje skupno delovali pri organizaciji sv. obhajila v družinah. Na včerajšnjem Marijanskem shodu mož in mladeničev se je sklenilo, da gredo od sedaj naprej vsi moški vsaj enkrat na mesec k spovedi in sv. obhajilu.

Župnik Evald Vračko opozori na to, kako tudi daritev sv. maše pospešuje versko življenje naših družin in da je vir požrtvovalnosti.

P. Pristov: Glavno je, da gre oče k sv. obhajilu. Apostolstvo mož ima ta namen, da spravi moške vsak mesec k sv. obhajilu. V kamniškem okraju je že vpeljana v nekaterih župnijah. To ni bratovščina in ne družba, zato ni treba zapisovati imen.

Dekan Gomilšek: Imamo že Marijine družbe za razne stanove, tudi za može. Pri skupnem svetem obhajilu se najdejo vsi družabniki. Prvi petki imajo poseben čar in moč tudi za može, zlasti kjer se opravlja pobožnost za srečno smrt. Če gojimo bratovščino sv. Srca Jezusovega, se da veliko doseči. Želeti bi bilo, da se pomnože kongregacije za može.

P. rektor Kopatin: Ime in organizacija je postranska stvar, glavno je, da gre večina moških vsak mesec k sv. obhajilu. A imena je le treba zbrati, vsak naj se zaveže s častno besedo, da bo tako delal.

Župnik Mikš: Sv. maša ima velik vpliv na družine in ljudstvo. Zato bi ne bilo napačno, če obrnemo pozornost na tiste siromake, ki ne pridejo k sv. maši ali pa se pri njej slabo obnašajo. Zdi se mi potrebno, da bi se po kakem sistemu uredilo. Kako žalijo Boga mladi ljudje, ki opuščajo sv. mašo ali pa ostajajo zunaj cerkve. V tem oziru gre sedaj zelo navzdol. H krščanskemu nauku prihajajo vedno manj, Gospodov dan se pozna vedno manj. Zato je treba posebno poudarjati, da prihajajo k sv. maši in se spodobno obnašajo.

Župnik Tavčar: Delujemo na to, da se družine posvete sv. Srcu. Na to posvečenje mora biti neki spomin, to je slika ali kip, a slik ni mogoče dobiti. V selški župniji se je posvetilo veliko družin, ko smo dobili skupno sliko sv. Srca. Naj bi morda preskrbela »Sloga« na Homeu kakih pet tisoč slik.

Kanonik Stroj pripomni k mislim župnika Mikša, da bodo prosili g. knezoškofa, da to uredi na pastoralnih konferencah.

Župnik Švigelj: Obravnava naj se pri konferencah tudi vprašanje glede sv. maš na podružnicah, kjer fantje še bolj ostajajo zunaj. Stvar je nujna, zato naj bi se o njej razpravljalo že pri jesenski konferenci.

Četrty referat je imel spiritual dr. Potočnik: Sv. evharistija in šola.

P. rektor Kopatin pripomni, da vseh otrok nikoli ne bo mogoče dobiti za kongregacijo. Pridobiti jih moramo torej za mesečno sv. obhajilo.

P. Sečnik opozori na to, da se včasih zane-marja zahvala po sv. obhajilu. Tisti, ki so prvi pri sv. obhajilu, jo pač opravijo, drugi pa ne in gredo tako iz cerkve. Molila naj bi se vsaj molitev: Glej, o dobri in presladki Jezus! ali pa nekaj očenašev.

Župnik Franc Bernik pojasni na nekem zgledu iz svoje župnije, kolikega pomena je zgodnje sv. obhajilo za otroke. Misel zgodnjega svetega obhajila je gotovo božja misel. Važno je, ali prevzame otroke v posest prej hudobni duh ali pa Jezus.

Slednjič nastopi p. rektor Kopatin z govorom: Zvestoba evharističnemu Zveličarju. »Častiti gospodje! Satan in pa materialni svet Kristusa sovraži. Satan sluti, odkod ima Kristusova cerkev svojo glavno moč. Zato se tako trudi, zato napenja vse sile, da bi odtrgal najprej otročiče, potem vernike in duhovnike od Kristusa. Zato pa se hočemo vsi, kar nas je zvestih, potruditi, da to preprečimo.

V znamenju časa smo se zbrali. Moderni smo, če se zbiramo v znamenju sv. evharistije. Sv. evha-

ristija je za nas središče, žarišče in solnce, je prvo zedinjevalo, vir mistične edinosti in zedinjevanja. Po sv. evharistiji zedinjuje sv. Duh Boga s človekom in človeka z Bogom. Pri daritvi sv. maše se daruje človek Bogu, pri sv. evharistiji pa Bog človeku. Zato je sv. evharistija prvo zedinjevalo. Če bi se vsi člani iste družine združevali z Jezusom v sv. evharistiji, kolika edinost bi bila v vsaki družini! Pa če bi bile vse družine združene z evharističnim kraljem, kako bi bile vse med seboj eno, potem pa tudi cele dežele, škofije, narodi, tako bi imeli najlepši evharistični centralizem.

Po sv. Duhu je sv. evharistija prvo zedinjevalo, a ne brez duhovnikov. Sv. evharistija ni brez duhovnika, tega naj se zaveda ljudstvo. A tudi duhovnika ni brez sv. evharistije, tega se hočemo zavedati mi. Nam daje sv. Duh moč in oblast nad evharističnim kraljem, odtod imamo tudi moč in oblast nad mističnim telesom Kristusovim.

Pa tudi duhovniku je sv. evharistija prvo zedinjevalo. Najprej združuje njega samega z Bogom, potem pa tudi duhovnike med seboj, ut omnes unum sint. Sv. evharistija je najprej središče duhovnikovega notranjega življenja in zunanjega apostolskega delovanja. Je naše solnce. Okrog tega solnca pa se vrste planeti in to smo mi duhovniki. Vsak ima začrtano pot okrog tega solnca. To solnce je zvesto, vsak dan nam sveti in nas greje zato, ker je naš kralj, rex saeculorum immortalis. Zato pa je treba, da tudi mi hodimo okrog tega solnca. Zato hočemo biti tudi mi zvesti evharističnemu Zveličarju.

Najprej hočemo biti zvesti v tem, kar je naša dolžnost: Vredni moramo biti, da častljivo in vredno darujemo najsvetejšo daritev. Tremendum sacrificium! Zato je treba zvestobe, da bi ta planet nikoli ne zgubil svoje poti in svetlobe in bi ne ugasnil v centrifugalnem življenju. Koliko je takih žalostnih zvezd v cerkvi! Nikdar bi ne smelo priti do sakrilegične sv. maše. Kolika zloraba je to! Kolika oskrbitev, kolika nevhvaležnost! Tak duhovnik je v protislovju sam s seboj. V začetku sv. maše moli: Judica me Deus, pozneje: Lavabo inter innocentes manus meas, potem trikrat: Sanctus in se s tem pridružuje angelom. Pred povzdigovanjem moli: Qui pridie quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas. Kako naj so njegove roke manus venerabiles? Tako je vse v protislovju in blagoslova ni za njegovo delo. Zato se moramo tega najbolj ogibati in odpraviti vsako možnost, da ne pride do tega. To pa je mlačnost v duhovnem življenju. Mlačen je tisti, kdor zanemarja prejemanje sv. spovedi in meditacijo.

Priprava na sv. mašo naj bo najprej daljnja, da namreč čisto živimo in, če je treba, da se hitro očistimo. Tridentinum pravi, naj se spoved opravi quam

primum. Naj se opravi takoj, če je mogoče, še pred sv. mašo, ne pa čakati tri dni. Potem pa je treba redne spovedi vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni. Bližnja priprava na sv. mašo pa je meditacija, zato je ne smemo nikdar opustiti. Ta je studenec notranjega življenja.

Drugič hočemo biti Zveličarju zvesti in supererogatoriis. To hočemo pokazati s tem, da hočemo Gospoda večkrat ali vsaj včasih med dnem obiskati in pred njim kaj premišljevat. Tudi evharistični Zveličar je središče novega življenja. To je naš centrum, to je vir, iz katerega žubori moč za novo duhovniško življenje. Sv. evharistija je vir takega življenja najprej zato, ker je predmet bogočastja. Tu imamo svojega kralja in Boga. Duhovniki naj bodo njegova prva garda, častno spremstvo. Drugi kralji padajo s prestolov, kraljestva tega kralja pa ne bo konec, cuius regni non erit finis. Združenje z Bogom je namen našega bogočastja. Zato mu vsak dan darujmo svoje srce! Kdo bi se takemu kralju ne vdal? Sem spada, da mu večkrat izražamo hvaležnost za njegove dobrote. Pri obiskovanju sv. evharistije pa naj bo tudi finis propitiatorius, da zadoščujemo Zveličarju za naše slabosti.

Ali ne veljajo morda tudi za mnoge duhovnike z ozirom na Kristusa v tabernaklju besede sv. Janeza Krstnika: *Medius vestrum stetit, quem vos nescitis.* (Jan. 1, 26.) Ali se ne uresničujejo besede psalmistove: *Factus sum sicut passer solitarius in tecto* (101, 8). *Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt* (37, 12). *Sustinui qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni* (68, 21). Ali pa tožba Jeremijeva: *Non est, qui consoletur eam, ex omnibus caris eius* (Žal. 1, 2)? Zares žalostno bi bilo in bi ne bilo v redu, če bi ljudstvo imelo več smisla za spravi namen obiskovanja kot mi.

Sv. evharistija je duhovniku življenje milosti. Če ne živimo v milosti, čemu smo na svetu? Tudi duhovnik mora najprej gledati, da sebe zveliča. Ta opomba ni odveč, čeprav bi se tako zdelo. Kaj bi nam pomagalo, če zveličamo druge? Kaj ti pomaga ne vem kateri naziv, doktorat in škrlat, če pa samega sebe ne zveličaš. To je *primum necessarium*! Če bi tega ne bilo, potem bi ne bil duhovnik nič drugega kakor kašpot ob cesti: drugim kaže pot, sam pa se ne premakne, dokler ne razpade ali pa ga ne podero. Duhovnik se po sv. evharistiji vedno oživlja v moči, da bi rešil svojo dušo.

Duhovnik se pa mora tudi boriti. Če je življenje vsakega človeka boj, je tudi duhovnikovo. Tudi pri njem pride do viharjev. V sv. evharistiji imamo njega, ki nas reši. To je naš Elim, naša oaza, naša zvezda. Mi potrebujemo v sredi viharjev prijateljev in miru, prijatelja, na katerega se hočemo nasloniti in se spo-

čiti. Tu je naš najstarejši prijatelj, ki nas vabi: *Pridite k meni vsi...!* Vse vabi k sebi. Kdo naj prihaja bolj kakor duhovnik, kdo prej kakor duhovnik? Zveličar je najstarejši prijatelj, saj: *Christus heri et hodie, ipse et in saecula.*

Evharistični Zveličar je tudi naš napredek. Čim večkrat ga obiščemo, tem bolj bomo rastle v milosti in čednostih. Saj je sv. evharistija živ spomin vseh skrivnosti Jezusovega življenja in šola čednosti, kakor ponižnosti, prostosti, potrpežljivosti, ljubezni do uboštva, čistosti, vztrajnosti in stanovitosti. Zato, če hočeš res napredovati v čednostih, poslušaj Gospoda, ki ti kliče: *Sequere me!* Čim bolj hočeš napredovati, tem bolj pogosto ga obiskuj!

Sv. evharistija je tudi centrum in vir tistih moči, ki jih potrebujemo za apostolsko delovanje. Tu najde duhovnik zgled dobrega pastirja. Pa tudi sam bo dajal dober zgled vernikom s svojimi obiski. Sv. evharistija je zakladnica milosti. Tu si moremo izprositi tudi *gratiam gratis datam* ali celo *charismata*. Priporočajmo njemu vse svoje ovčice, saj jih veliko bolje pozna kakor pa mi.

Iz tega sledita dva sklepa: 1. da hočemo biti bistveno Gospodu zvesti v tem, da vredno opravljamo daritev sv. maše in se zanjo pripravljamo s spovedjo in meditacijo. 2. da hočemo biti zvesti in supererogatoriis, da ga namreč hočemo večkrat obiskovati in vsak teden celo uro moliti pred sv. Rešnjim Telesom, oziroma opraviti tam svoje premišljevanje. Častiti služabnik božji p. Julijan Eymard zahteva pri tej adoraciji predvsem premišljevanje.

Pomen premišljevanja poznamo tudi še drugače. Zato spomnim le to, kar pravi sv. Alfonz Liguori, da duhovnik brez premišljevanja težko zveliča samega sebe, še težje pa druge. Sam je izpraznjena posoda, nima Kristusovega duha, tem bolj se pa polni vedno bolj z ognjem strasti. Prvi vihar ga podere. Še manj more tak duhovnik druge rešiti. Ne more dati, česar sam nima. Izpraznjen vodnjak na prižnici, v spovednici, pri občevarju. Duhovnik, ki premišljuje, je kakor solnce. Ravna se po opominu: *Sic luceat...* On je kakor žuboreč studenec, ki napaja vse ovce.

Sedaj si pa mislite duhovnika, ki je celo uro premišljeval pred sv. evharistijo. Tak je kakor Mojzes, ki prihaja s Sinaja, kakor apostol, ki prihaja iz cernakula. Če bi bilo treba, da govori po oni uri, bi videli, kako navdušeno govori, čeprav ni napisal pridige. Na njem se uresničuje beseda psalmistova: *In meditatione mea exardescet ignis* (38, 4).

To bi bile kakor nove binkošti!

Zato hočemo z Akvinčanom često govoriti: *Adoro te devote, latens deitas.* Vsi hočemo po eno uro premišljevat in čeprav bi bilo treba tisti dan eno uro prej vstati, da nas ne zadene tožba Zveličarjeva: *Sic*

non potuistis una hora vigilare mecum? (Mat. 26, 40). Zato pa, častiti bratje, venite adoremus!»

Vse referate, posebno pa govor p. Kopatina, so gospodje sprejeli z živahnim odobravanjem.

Končno stavi kanonik Stroj tri predloge, namreč: 1. Za rimsko mesto je v četrtek v osmini praznika sv. Rešnjega Telesa poseben oficij de corde Jesu eucharistico. Ta oficij se lahko vpelje tudi drugod, če se za to prosi. Prosimo, da se vpelje tudi v ljubljanski škofiji.

2. Že na mnogih krajih so prosili, naj bi sveta stolica potrdila litanije sv. Rešnjega Telesa, da bi se smele moliti pri javni službi božji. Tej prošnji se pridružujemo tudi mi.

3. Ker je splošna želja, naj bi se vršil tak evharistični shod tudi drugo leto.

Zborovalci so bili z vsemi predlogi zadovoljni.

Nazadnje pripomni kanonik Stroj glede adoracije, da duhovniki, ki bi radi mnogih dušnopastirskih opravil, n. pr. v šoli, ne mogli celo uro adorirati, smejo pol ure moliti brevir. Libeli naj se pošljejo vsakega pol leta njemu, da jih pošlje v Bozen. Sporoči se lahko na dopisnici, katere dneve je kdo adoriral, dokler ni primernejših libelov.

Popoldne ob pol 4. uri je imel v uršulinski cerkvi p. prior Valerijan Učak govor: Poklonitev presv. zakramentu, potem je bila ura molitve, pete litanije presv. Srca Jezusovega in blagoslov.

48.

Orationes imperatae.

S tem ukinjam določbe glede na vse orationes imperatae, ki so bile do zdaj v naši škofiji zaukazane.

Pooblašчам pa cerkvene predstojnike, da smejo ob javnih nadlogah in stiskah, n. pr. nevarnosti za sv. Cerkev, kužne bolezni, suša, deževje itd. določiti za svoje cerkve primerno molitev (ex orationibus diversis v misalu), katero molitev so dolžni potem,

kadar dopuščajo rubrike orationes simpliciter imperatas, privzeti v sv. maši vsi duhovniki, ki mašujejo v dotični župniji.

V Ljubljani, 1. oktobra 1922.

† Anton Bonaventura,
škof.

49.

Additiones faciendae in Rituali Romano.

A. A. S. 1922, str. 506 i. d.

Titulus V.

Caput I.

De sacramento extremae unctionis.

Post rubricam n. 20, sequens instructio addatur: 21. Quando pluribus simul infirmis hoc Sacramentum ministratur, Sacerdos singulis aegrotis crucem pie deosculandam porrigat, omnes preces quae unctiones praecedunt, plurali numero, semel recitet, unctiones cum respectivis formis super singulos aegrotos efficiat, omnes vero preces quae unctiones subsequuntur, plurali numero semel dicat.

Caput II.

Ordo ministrandi sacramentum extremae unctionis.

N. 7 Mox dicat: »In nómine Patris«, etc., post verba »per invocationem« addatur: »gloriosae et sanctae Dei Genitricis Virginis Mariae, eiusque inclyti Sponsi Ioseph, et ómnium«, etc. (uti in Oratione tit. V, cap. 7, Proficiscere, etc.).

Caput VI.

Ritus benedictionis Apostolicae in articulo mortis.

Rubrica n. 7 compleatur per sequentem instructionem (depromptam ex appendice Breviarii Romani et ex Decreto S. R. C. diei 8 mártii 1879, n. 3483):

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendae, neque praemissarum precum recitandarum suppetat tempus, statim Sacerdos Benedictionem ei impertiatur, dicendo:

»Dóminus noster«, etc., ut supra.

Et si mors proxime urgeat dicat:

»Ego, facultate mihi ab Apostólica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem ómnium peccatorum tibi concedo. In nómine Patris † Filii, et Spiritus Sancti. Amen«.

»Per sacrosáncta«, etc., ut supra.

»Benedícat te«, etc., ut supra.

In casu vero necessitatis sufficit dicere:

»Ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo, et benedico te. In nomine Patris † Filii, et Spiritus Sancti. Amen«.

Post n. 4 addatur:

N. 5. Quando huiusmodi Benedictio Apostolica pluribus simul infirmis impertitur, omnia dicantur semel ut supra, singulari tantum numero in pluralem immutato.

»N. 6. Postea dicit: Adiutorium«, etc.

Caput VII.

Ordo commendationis animae.

In Oratione »Proficiscere«, etc., post verba »Virginis Mariae« addatur: »in nomine beati Ioseph, inclyti eiusdem Virginis Sponsi.«

In Oratione »Commendo te«, etc., post verba »te complexus astringat« addatur: »Sanctus Ioseph, morientium Patronus dulcissimus, in magnam spem te erigat.«

Post Orationem »Clementissima Virgo«, etc., addatur sequens:

Oratio.

»Ad te confugio, Sancte Ioseph, Patrone morientium, tibi que, in cuius beato transitu vigiles adstiterunt Iesus et Maria, per hoc utrumque carissimum pignus, animam huius famuli (vel famulae) N. in extremo agone laborantem enixe commendo, ut ab insidiis diaboli, et a morte perpetua, te protegente, liberetur, et ad gaudia aeterna pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R Amen.«

Caput VIII.

In expiratione.

Post verba »hora mortis suscipe« addatur: »Sancte Ioseph, ora pro me. Sancte Ioseph, cum beata Virgine Sponsa tua, aperi mihi divinae misericordiae sinum«.

»Iesu, Maria, Ioseph, vobis cor et animam meam dono.

Iesu, Maria, Ioseph, adstate mihi in extremo agone.

Iesu, Maria, Ioseph, in pace vobiscum dormiam et requiescam.«

Romana.

Has variationes, sive Instructiones et Orationes titulo V Ritualis Romani, opportune ac respectivis in locis addendas, a Sacra Rituum Congregatione propositas, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa XI, referente infrascripto Cardinali eiusdem Sacri Consilii Praefecto, suprema auctoritate Sua approbavit, et in futuris editionibus eiusdem Ritualis inseri iussit.

Die 9 augusti 1922.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,

S. R. C. Praefectus.

L. † S.

Alexander Verde,

Secretarius.

Dve zahvali sv. očeta.

Za nabirko za sv. očeta in za drugo nabirko za stradajoče v Rusiji sta došli gospodu knezoškofu sledeči pismi.

Iz Vatikana, 27. avgusta 1922.

Prezvišeni in presvetli gospod!

Z veseljem Vam sporočam, da je Sv. Oče hvaležno sprejel dar 4336 Din 50 p, ki ste jih poslali po belgrajski nunciatu kot novič sv. Petra.

Sinovska ljubezen dobrih vernikov, posebno pa njih gorečega pastirja je Sv. Očetu v veliko tolažbo, to poklonilo mu je nov dokaz ljubezni in spoštovanja ljubljenih sinov ljubljanske škofije do Kristusovega namestnika.

Vesel sem, da morem sporočiti vsem darovalcem očetovsko zahvalo Njegove Svetosti, kakor tudi, da Sv. Oče v znak Svoje hvaležnosti in

ljubezni podeljuje Vam in vsej škofiji zaproseni apostolski blagoslov kot zastavo nebeških darin.

Porabljam to priliko, da Vam izrazim svoje posebno spoštovanje

Vaši Presvetlosti vdani

kardinal Gasparri.

Iz Vatikana, 27. avgusta 1922.

Prezvišeni in presvetli gospod!

Na pretresljivi, iz ljubezni izvirajoči poziv Sv. Očeta na ves krščanski svet za pomoč ubogi Rusiji, razdevani od glada in kužnih bolezni, je odgovorila Vaša Presvetlost z ljubeznipolno skrbjo ter uvedla med dobrimi verniki, izročeni Vaši pastirski službi, zbirko, ki je dala lepo vsoto 20.500 Din in 265 italijanskih lir.

Z velikim veseljem sem izpolnil prijetno dolžnost in izročil nabrano zbirko Sv. Očetu, ki

ga je zelo razveselilo, ko je videl, kako ga sinovi tako rade volje podpirajo in mu pomagajo lajšati neizmerno bedo nesrečnega ruskega naroda. Naročil mi je, naj naprosim Vašo Presvetlost, da sporočite vsem darovalcem njegovo srčno očetovsko zahvalo.

Ko izvršujem to naročilo, obenem z veseljem sporočam, da podeljuje Sv. Oče iz srca Vaši Pre-

svetlosti in vsej škofiji zaprošeni apostolski blagoslov kot dokaz Svoje posebne naklonjenosti in v zastavo velikega plačila v nebesih.

Sprejmite izraz mojega najodličnejšega spoštovanja

Vaši Presvetlosti vdani

kardinal Gasparri.

Ti dve pismi naj se prečitata vernikom z lece in se jim tako sporoči zahvala in blagoslov sv. očeta.

51.

O kelihu.

Dubium de novis quibusdam calicis formis.

(A. A. S. 1922 str. 437.)

Sacrae Rituum Congregationi propositum est sequens dubium: »Utrum liceat, quatuor calices, quorum effigies in ephemeride Benediktinische Monatschrift (Beuron, 1920, n. 3 et 4) exhibentur, quique ibidem in textu pag. 168—184 elogiis efferuntur et nominibus »Poculum caeleste — Genimina vitae — Flos de Virgine — Virga Jesse« insigniuntur, in Missae sacrificio adhibere?»

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis commissionis voto, omnibus inspectis et perpensis,

rescribendum censuit: »Ad Rmum Dnum Ordinarium loci, qui curet, ne calices a formis traditionalibus differant, ob periculum effundendi sacres Species et excitandi admirationem.«

Atque ita rescripsit ac declaravit die 30 junii 1922.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. † S.

Alexander Verde,
Secretarius.

52.

Pojasnilo.

Odbor K. T. D. je poslal škof. ordinariatu kot odgovor na sodbo prof. dr. Breznika o »Dom in Svetu« in o odboru K. T. D., objavljeno v zadnji številki »Škof. lista«, sledeče pojasnilo:

»G. Breznik večkrat ponavlja trditev, da je letošnji »Dom in Svet« slab, oziroma da je padel in izgubil ugled med izobraženci; krivdo pa dosti pozorno zvrča na K. T. D. Dolžnost odbora je, da na to odgovori.

»Dom in Svet« je padel že zadnji dve leti; držal se je le še vsled ugleda iz prejšnjih let. Lansko leto je izgubil veljavo zlasti v resnih umetniških krogih in odbil mnogo naročnikov. Nekateri so že med letom list vračali, glavna kriza se je pa napovedovala za novo leto 1922.

G. Breznik misli, da je bil »Dom in Svet« zadnja leta strogo umetnostna revija; toda dejansko je vendarle vršil vlogo družinskega lista. Po svojih tradicijah je »Dom in Svet« skušal ustrezati umetniškim zahtevam, obenem pa tudi širšemu občinstvu. Na-

sprotne tendence zadnjih letnikov so pa listu v vsakem oziru škodovala in naposled privedle do krize.

Težavni položaj »Dom in Sveta« so še znatno poslabšali njegovi sotrudniki, ki so delali načrte za izdajanje novih leposlovnih listov, zraven pa širili neutemeljene očitke proti odboru K. T. D., kar priča tudi stavek v kritiki dr. Breznika: »Treba je dobre volje — toda gospodje, ki nimajo opraviti s svetno inteligenco, ne uvidevajo potrebe...«

Drugi so odboru očitali ozkosrčnost. »Dom in Svet« zadnjih let pač priča, da smo bili popustljivi nasproti nekaterim sotrudnikom in nasproti prejšnjemu uredništvu. Zahtevali smo samo to, da spoštujejo versko in moralno čuvstvo naročnikov, nikoli pa nismo ozkosrčno odklanjali novih umetniških struj.

K. T. D. je že toliko žrtvovalo za slovensko umetnost in za naraščaj, da ne more prav umeti neutemeljenih očitaj.

Glede dobička, ki se je o njem tudi govorilo in pisalo, naj bi se interesentje potrudili v upravo, pa bi se prepričali uprav o nasprotnem dejstvu.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje: Za škof. duhovna svetnika sta bila imenovana Matija Novak, župnik na Radovici in Janez Jereb, župnik v Škocjanu pri Turjaku.

Kanonično umeščena sta bila: Jakob Benedičič kot župnik v Bukovici dne 1. junija 1922 in Janez Filipič kot župnik na Vranji peči dne 27. junija 1922.

Podeljene so bile župnije: Tržič Matiji Škrbecu, stolnemu vikarju v Ljubljani; Vače Janezu Riharju, kaplanu v Št. Rupertu; umeščena sta bila 29. avgusta 1922; Polom Francu Pavšiču, žup. upravitelju istotam; Turjak Francu Hiti, žup. upravitelju istotam; umeščena sta bila 5. septembra 1922.

Škof. ordinariat. Nameščena sta bila novomašnika: Jožef Jagodiec za tajnika škof. ordinariata in Franc Mervec, za škof. kaplana.

Škof. duhovsko semenišče. Imenovani so bili: dr. Ciril Potočnik, spiritual v škof. zavodu sv. Stanislava, za spirituala; dr. Alojzij Zupan, podvodja in ekonom, za študijskega prefekta; Karl Gross, prefekt v škof. zavodu sv. Stanislava, za podvodjo in ekonomu.

Škof. zavod sv. Stanislava. Martin Štular, prej župnik v Trbojah, je bil imenovan za vzgojnega vodjo v zavodu; za prefekte so bili imenovani: Janez Komljanec, kaplan v Sv. Križu pri Kostanjevici, ter novomašnika Anton Kordin in Janez Vrečar.

Za župne upravitelje so bili imenovani oziroma premeščeni: Dr. Janko Arneje, spiritual v škof. duhovskem semenišču za Gorenji Logatec; Maksimilijan Stanovnik, kaplan na Raki, v Črni vrh nad Polhovim Gradcem; Ivan Cuderman, kurat v drž. ženski kaznilnici v Begunjah, v Trboje; Jožef Markič, kaplan v Borovnici, v Rakitno; Gabriel Petrič, kaplan v Kočevju, v Zagradec; Mihael Kmet, žup. upravitelj v Šmihelu pri Žužemberku, na Velike Poljane; Anton Zalokar, kaplan v Dolenji vasi, v Šmihel pri Žužemberku.

Premeščeni so bili kaplani: Janez Vindišar, kaplan v Semiču, za stolnega vikarja in kaplana v Ljubljani; Ignacij Skobe iz Cirknice v Semič; Janez Raztresen s Koroške Bele v Dobrnič; Franc Golmajer iz Polhovega gradca v Šmihel pri Novem mestu; Janez Vilfan iz Kostanjevice v Polhov gradec; Lavrencij Kos iz Zagorja ob Savi v Št. Vid pri Stični; Jožef Oven iz Velikih Lašč kot upravitelj kuratnega beneficija v Št. Vidu pri Stični; Peter Flaj-

nik iz Leskovca v Kočevje; Anton Hafner iz Kočevja za kurata v drž. ženski kaznilnici v Begunjah; Anton Torkar z Vrhnike k Sv. Petru v Ljubljani.

Nameščeni so bili kot kaplani: Jožef Lovšin v Preserju; nadalje semeniški duhovniki: Kristijan Cuderman v Toplicah, Franc Kek v Dragatušu, Franc Kirar v Sv. Križu pri Kostanjevici, Franc Koretič v Velikih Laščah, Jožef Košiček v Cirknici, Alojzij Štrukelj v Leskovcu, Janez Veiter na Vrhniki; novomašniki: Anton Božnar na Raki, Janez Demšar v Dolenji vasi, Franc Gornik na Breznici, Janez Jenko v Kostanjevici, Anton Jerman v Križah pri Tržiču, Jožef Kastelic na Koroški Beli, Janez Knafelj v Borovnici, Alojzij Košmerlj v Št. Rupertu, Anton Kovačič v Sv. Križu pri Kostanjevici, Andrej Kušlan v Horjulju, Janez Oražem v Hinjah, Jožef Oražem v Dolih pri Litiji, Viktor Perko v Zagorju ob Savi, Karl Plot v Kočevju, Anton Stanonik v Starem trgu ob Kolpi, Jožef Strah v Št. Juriju pod Kumom.

Odšli so na službo v Jul. Benečijo: Oskar Pahor, tajnik škof. ordinariata, semeniški duhovnik Janez Žagar ter novomašnika Filip Kavčič in Ludovik Likar.

Izstopil je iz dušnopastirske službe Ludovik Lederhas, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani, in je vstopil v družbo Jezusovo.

V stalni pokoj je stopil: Jožef Golmajer, župnik na Vačah (biva v Št. Vidu pri Stični), v začasni pa Nikolaj Stazinski, župnik v Velikih Poljanah (biva v Stični).

Višji redovi. Red sv. mašništva so prejeli dne 19. junija 1922 bogoslovci ljubljanske škofije naštetih v Škof. listu 1922 str. 38 (izvzemši Vladimirja Globočnika in Karla Matkoviča, ki sta bila premlada), nadalje Rudolf Blüml iz krške škofije, Anton Letinič iz zadrške škofije, frančiškani: fr. Otmar Smole, fr. Roman Tominec, fr. Stanislav Aljančič, fr. Ladislav Čurič (bosanska provinca), fr. Banimir Marijič (hercegovska provinca). — Dne 3. septembra 1922 je bil v mašnika posvečen Jožef Turk iz Stopič, gojenec Germanika v Rimu, dne 23. septembra 1922 pa Karl Matkovič.

Umrla sta: Jožef Zupan, častni kanonik in dekan v p. iz tržaške škofije, dne 12. septembra 1922 na Breznici; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani dne 1. oktobra 1922. — N. v m. p.!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 5. oktobra 1922.